

<p>ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди від <u>09 жовтня</u> 2024 року протокол № <u>10</u></p>		<p>Шифр документу <u>BC-154</u> <u>04-05/27.24</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г. С. Сковороди</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЦЕНТР ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від <u>09 жовтня</u> 2024 року № <u>238</u></p>
---	---	--	--	--

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЦЕНТР ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

ПОГОДЖЕНО
Директор інституту
післядипломної освіти
Раїса ЧЕРНОВОЛ-ТКАЧЕНКО

«02» жовтня 2024 року

РОЗРОБНИК
Керівник центру інклюзивної освіти
Олена КАЗАЧІНЕР

«01» жовтня 2024 року

Начальник юридичного відділу
Олена ТАРАСЕНКО

«02» жовтня 2024 року

РОЗРОБНИК:

Керівник центру інклюзивної освіти Олена КАЗАЧІНЕР

ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди від 09 жовтня 2024 року протокол № 10

УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від 09 жовтня _____ 2024 року
№ 232-09.

1. Загальні положення

1.1. Центр інклюзивної освіти (далі – Центр) є структурним підрозділом Інституту післядипломної освіти (далі – ІПО) ХНПУ імені Г. С. Сковороди (далі – Університет), який діє у межах діяльності добровільних ініціативних об'єднань університетської спільноти «Skovoroda associations» та забезпечує рівний доступ до якісної вищої освіти шляхом організації інклюзивного навчання та створення спеціального освітнього середовища здобувачам з особливими освітніми потребами.

2. Мета, завдання та зміст діяльності Центру

2.1. Нормативно-правовою основою діяльності Центру є Загальна декларація прав людини, Конвенція про права інвалідів, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів» від 20.12.93 року № 48/96, Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», «Про соціальні послуги», Укази Президента України «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю» від 13.12.2016 року № 553, «Про першочергові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями» від 01.06. 2005 р. № 900/2005, «Про додаткові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими можливостями» від 15.01.2008 р. № 11, накази МОН «Про створення умов щодо забезпечення права на освіту осіб з інвалідністю» від 02.12.2005 р. № 691, «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання» від 01.10.10 року № 912, Статут Університету, це Положення.

2.2. Метою діяльності Центру є забезпечення комплексного супроводу навчання та навчально-реабілітаційних умов, які спрямовані на забезпечення цілісного розвитку, творчої самореалізації осіб з особливими освітніми потребами, їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках праці.

2.3. Концептуальною основою діяльності Центру є уявлення про інклюзивну освіту як одного з найважливіших аспектів прав людини, динамічного методу реагування на багатоманітність студентського контингенту та ставлення до індивідуальних відмінностей не як до проблеми, а як до можливостей удосконалення освітнього процесу, процесу врахування та задоволення різноманітних потреб студентів з особливостями психофізичного розвитку, культурному та суспільному житті.

2.4. Науково-теоретичні засади діяльності Центру:

2.4.1. побудова освітньо-реабілітаційного процесу як особистісно орієнтованої системи;

2.4.2. вільний вибір видів супроводу навчання;

2.4.3. диференційований підхід до розроблення індивідуальної навчально-реабілітаційної програми відповідно до нозології;

2.4.4. поєднання форм і змісту освітнього процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами, системної взаємодії всіх елементів навчально-реабілітаційного простору вищої освіти;

2.4.5. застосування інноваційних моделей навчання на основі наукових засад андрагогіки та реабілітології;

2.4.6. поетапне адаптування осіб з інвалідністю до освітнього процесу в Університеті;

2.4.7. системне та послідовне впровадження сучасних технологій (дистанційних, комп'ютерних тощо) оптимізації вищої освіти.

2.5. Роботу Центру забезпечують викладачі Університету, які мають значний досвід практичної роботи з людьми, що мають особливості психофізичного розвитку: дефектолог, практичний психолог, лікар, соціальний педагог, юрист.

• **Завдання Центру інклюзивної освіти**

3.1. Визначення індексу інклюзії в Університеті.

3.2. Надання рекомендацій особам з особливими освітніми потребами щодо вибору напрямку підготовки й спеціальності при зарахуванні до Університету.

3.3. Надання адміністрації Університету рекомендацій щодо створення безбар'єрного архітектурного середовища та спеціалізованої матеріально-технічної бази.

3.4. Надання деканатам та кафедрам консультацій щодо організації інклюзивного навчання та навчально-реабілітаційного процесу.

3.5. Моніторинг соціально-побутових та санітарно-гігієнічних умов проживання студентів з особливими освітніми потребами у гуртожитках.

3.6. Організація просвітницької діяльності серед здобувачів освіти без інвалідності щодо аспектів інклюзивного навчання в Університеті.

3.7. Створення спеціальних освітньо-реабілітаційних умов та системи комплексного супроводу (корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-культурного, медичного, валеологічного, спортивного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного тощо).

3.8. Сприяння впровадженню спеціальних інформаційних та навчальних технологій.

3.9. Розробка рекомендацій щодо підготовки спеціалізованого навчально-методичного забезпечення та науково-методичного обґрунтування аспектів інклюзивного навчання.

3.10. Розробка індивідуальної навчальної-реабілітаційної програми для здобувачів з особливими освітніми потребами та контроль за її виконанням.

3.11. Контроль за поєднанням освітньо-виховного процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами.

3.12. Підвищення якості освітньо-виховного процесу та сприяння ефективному здобуттю професії особами з особливими освітніми потребами.

3.13. Організація взаємодії Університету з місцевими органами виконавчої влади, державними та не державними установами (громадськими організаціями, фондами тощо), які працюють у сфері медико-соціального реабілітування, освіти та працевлаштування осіб з інвалідністю.

3.14. Організація волонтерської роботи за напрямками діяльності Центру.

3.15. Проведення профорієнтаційної роботи серед учнів з особливими освітніми потребами.

3.16. Координація всіх структур Університету щодо організації комплексного супроводу навчання студентів з особливими освітніми потребами.

3.17. Забезпечення послідовності, комплексності та безперервності виконання реабілітаційних заходів, оцінку їх результатів та ефективності.

3.18. Надання консультативних освітніх послуг з різних питань впровадження та реалізації інклюзивної моделі навчання в дошкільних, загальноосвітніх та вищих закладах освіти.

4. Функції Центру інклюзивної освіти

4.1. Діагностичний напрям: формування, оновлення бази даних студентів з особливостями психофізичного розвитку в Університеті.

4.2. Навчально-методичний супровід:

4.2.1. методичне забезпечення різних видів супроводу навчання;

4.2.2. навчання та консультації співробітників Університету (викладачів) та волонтерів щодо питань організації роботи та супроводу здобувачів з особливостями психофізичного розвитку;

4.2.3. робота з волонтерами, які працюють зі студентами з особливостями психофізичного розвитку.

4.3. Психологічний супровід:

4.3.1. створення умов для повноцінного особистісного та професійного розвитку учасників освітнього процесу;

4.3.2. проведення консультацій, тренінгів тощо.

4.4. Медико-реабілітаційний супровід:

4.4.1. невідкладна медична допомога;

4.4.2. консультативно-профілактична та реабілітаційно-відновлювальна підтримка.

4.5. Програмно-ресурсний супровід:

4.5.1. використання різних засобів альтернативної комунікації, комп'ютерні технології;

4.5.2. створення бібліотеки навчально-методичної літератури в аудіоформаті та надрукованих шрифтом Брайля.

4.6. Соціальний супровід: подолання соціальної ізоляції осіб з інвалідністю, сприяння збереженню та підвищенню їх соціального статусу, залучення до всіх сфер суспільного життя.

4.7. Фізкультурно-спортивний супровід: заохочувати здобувачів до активних занять фізичною культурою та окремими видами спорту; участі у змаганнях різного рівня та паралімпійському русі; зміцнювати мотивацію до здорового способу життя.

4.8. Надання додаткових освітніх послуг для здобувачів:

4.8.1. курси з жестової мови (сурдоперекладу);

4.8.2. формування правильної звуковимови у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку;

4.8.3. навчально-методичні семінари та курси підвищення кваліфікації для педагогічних працівників з питань впровадження інклюзивного навчання в закладах дошкільної та загальної середньої освіти;

4.8.4. індивідуальні консультації для батьків, які виховують дітей з психофізичними порушеннями.

- **Прикінцеві положення**

5.1. Положення про Центр інклюзивної освіти затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

5.2. Зміни та доповнення вносяться до Положення відповідно до встановленого в Університеті порядку (шляхом оновлення Положення).